

Ter ere 80-jarig bestaan Bond Heemschut

Dijkpaalmonument Wilsum op 17 oktober onthuld

De Provinciale Commissie Overijssel van Heemschut liet ter ere van het tachtigjarig bestaan van de Bond op de rechter IJsseldijk tussen Wilsum en IJsselmuiden een dijkpaalmonument plaatsen. Op donderdag 17 oktober om half vier werd dit monument op feestelijke wijze onthuld.

Het dijkpaalmonument staat op een nieuw aangelegde picknickplaats aan de fietsroute Zwolle-IJsselmuiden. In samenwerking met de ANWB laat Heemschut het monument voorzien van een bord met opschrift. Tevens heeft de Bond de Rijksdienst voor Monumentenzorg gevraagd alle overgebleven dijkpalen aan te merken als rijksmonument. Van de oorspronkelijke 87 in 1760 geplaatste dijkpalen van blauw arduinsteen zijn er nog vijf over.

IJsseldelta

Van die vijf overgebleven palen staan er twee in het waterschap Salland en drie in het waterschap IJsseldelta, dat de palen na een dijkverzwaring heeft herplaatst. In het monument bij Wilsum wordt dijkpaal nummer 79 opgenomen, die oorspronkelijk echter niet op die plaats stond. De dijkpaal die wel op die plek thuis hoort, is spoorloos verdwenen. Heemschut wist echter dat zich in het depot van het Provinciaal Overijssels Museum te Zwolle nog een soortgelijke dijkpaal bevond. De Bond heeft het museum bereid gevonden deze paal aan Heemschut af te staan.

De bewuste dijkpalen staan ook bekend als 'hoefslag'-palen. Een hoefslag is een deel van een dijk of een weg dat werd onderhouden door een eigenaar van een nabijgelegen hoeve. In de periode 1800-1840 hebben de waterschappen het onderhoud voor alle hoefslagpalen echter overgenomen. Behalve in Salland, waar stenen palen werden gebruikt, zijn alle oorspronkelijke hoefslagpalen verdwenen. Met name dijkverzwaringen en de oorlog zijn hiervan de oorzaak.

Dijkpaal 87

Heemschut wilde in eerste instantie een monument oprichten bij de in historisch opzicht zeer interessante dijkpaal 87. Deze paal staat nog op zijn oorspronkelijke plaats, 430 meter westwaarts van het monument. Dijkpaal 87 is met name zo interes-

sant, omdat deze de grens vormt tussen de *Sallandse* en de Mastenbroekse schouw. In het dijk-regt van Salland uit 1730 staat over deze paal het volgende: 'De schouwe van de Dyken sal beginnen van de Randerzyle in het Carspel van Olst, ende eindigen voorby de kolk van Uterwyk, beneden het stedeken Wilsum.'

Het waterschap IJsseldelta had echter bezwaar tegen een monu-

ment op de plaats van paal 87, onder meer vanwege de grote kans op beschadiging.

De lokatie voor het monument is daarom een paar honderd meter verplaatst. De onthulling van de dijkpaal zal vergezeld gaan van toespraken van voorzitter Veldhuis van de Provinciale Commissie Heemschut Overijssel, dijkgraaf Van Ittersum van het waterschap IJsseldelta en de heer Van der Schrier, lid van de Provinciale Commissie Overijssel van Heemschut en initiator van het dijkpaalmonument. □

Richard Kers is lid van de Provinciale commissie van Heemschut in Overijssel en pr-medewerker.

Het dijkpaalmonument, dat Heemschut Overijssel t.g.v. het jubileumjaar liet plaatsen (foto Prov. Waterstaat Overijssel).

